

6. ASPI'S

1. WIE ZIJN ZE?

Aspi's zijn bijna geen pubers meer. Ze zijn 'adolescenten'. Op lichamelijk vlak zijn ze al een tijdje geslachtsrijp. De groeiver-snelling is bijna achter de rug. Meisjes zijn doorgaans op 17 jaar volgroeid, jongens op 18 à 19 jaar. Lichaamsveranderingen brengen heel wat verwarring mee. "Ben ik wel dezelfde ik?" Hun uiterlijk is belangrijk: hoe beter je eruitziet, hoe populairder je bent.

Ook op verstandelijk vlak maken aspi's een proces door. Bij het beoordelen van een situatie houden ze rekening met allerlei gegevens. Hun taalgebruik is erg uiteenlopend. Een aspi vindt het niet altijd makkelijk om een onderscheid te maken tussen de relatie die hij of zij heeft met zichzelf en die met de omgeving. "Ik beïnvloed de omgeving, maar mijn omgeving en de anderen beïnvloeden mij ook."

1.1. Invloed op de relatie met zichzelf

Aspi's maken een onderscheid tussen wat ze zijn en wat ze zouden kunnen zijn. De zelfbeleving draait rond drie vragen: "Wie ben ik? Wie zou ik willen zijn? En hoe zien anderen mij?" Dat geeft soms aanleiding tot minderwaardigheidsgevoelens. Soms trekken aspi's bewust een façade op. Ze doen zich anders voor dan ze zijn of spiegelen zich aan idolen.

Wat lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling betreft, zijn er dus ook op aspileeftijd nog heel wat evoluties. Niet alleen bij rakwi's of tito's spelen die zaken een rol. Toch zijn de meest ingrijpende veranderingen al achter de rug.

1.2. Invloed op de relatie met de omgeving

Alles wordt onder de loep genomen. Een aspirantenploeg stelt zich bijvoorbeeld vragen bij de manier waarop de leiding dingen in hun Chirogroep verandert. Vaak bestaat de rebellie louter uit woorden. Iemand komt op voor de mensenrechten, maar doet er weinig voor. Ze hebben heel wat idealen, die niet altijd gepaard gaan met acties. Naar het einde van de adolescentie toe worden ze weer meer tolerant. Als aspi willen ze nog graag de wereld veranderen. Wanneer ze pas in leiding staan, beseffen ze dat dat vaak makkelijker gezegd is dan gedaan.

Je moet die idealen en kritiek niet als nutteloos beschouwen. Ze zijn een belangrijke oefening om zaken te durven en te willen overdenken.

2. LEEFWERELD

2.1. Gezin

Aspi's hechten veel belang aan hun gezin. Logisch: het is hun thuisbasis. Soms moeten ze schipperen tussen twee thuis-havens of zich aanpassen aan een nieuwe gezinssamenstelling. Over het algemeen lijken aspi's goed overweg te kunnen met hun ouders. Dat betekent niet dat er geen conflicten zijn. Als er woorden zijn, gaat het vaak over uitgaan, kleding, of uiterlijk. Ze komen meer en meer op voor hun vrijheid en willen geen 'bemoeienis' van hun ouders.

Toch is de invloed van ouders op aspi's aanzienlijk. Aspi's doen snel een beroep op hun ouders als het over hun school of toekomst gaat. Voor alles wat meer met de vrije tijd te maken heeft (bv. hobby's, relaties, enz.) doen ze sneller een beroep op hun vrienden.

Ouders zijn bepalend voor de waarden en levensopvattingen van hun kinderen. Aspi's wijken niet zoveel af van hun ouders in hun houding en waarden over maatschappelijke thema's zoals politiek, milieu, migranten, verdraagzaamheid, enzovoort. Het is dus goed om de ouders van je aspi's te leren kennen. Met een bezoekje aan huis in het begin van het Chirojaar kom je al heel wat te weten. Het maakt het makkelijker om het gedrag van je aspi's te begrijpen.

Je aspi's zullen je ook vaak aanspreken over hun ouders. De Chiro is voor hen een plaats om te praten over conflicten met hun ouders. Voor je aspi's ben je een vertrouwensfiguur in allerlei situaties: echtscheidingen, financiële problemen, enz. Aspi's weten je luisterend oor goed te appreciëren. Af en toe eens vragen hoe het met hen gaat, doet hen zeker deugd.

2.2. School

Willen of niet, een groot deel van de tijd zitten de aspi's op de schoolbanken. Over het algemeen gaan ze graag naar school. Het is een plaats waar ze hun vrienden ontmoeten.

Uiteraard is niet iedereen even gemotiveerd om naar school te gaan.

Voor leerlingen van het algemeen en technisch secundair onderwijs is naar school gaan een voorbereiding op verder studeren. Zij vinden een algemene sociale vorming en zelfontplooiing belangrijk. Beroepsleerlingen gaan naar school om een beroep te leren, om een vak onder de knie te krijgen.

De relatie met de leerkrachten verloopt niet altijd even vlekkeloos. Leerlingen weten hun leerkrachten pas ten volle te waarderen als ze vakbekwaam en eerlijk

zijn. Een goede relatie met de leerkracht is – net zoals de relatie met jou als leiding – gebaseerd op vertrouwen.

In je aspi ploeg tref je een waaier aan studierichtingen aan. Sommige aspi's overtreffen je met hun kennis, van andere sta je versteld van hun handigheid als er iets geknutseld of gerepareerd moet worden. Hou je programma zo gevarieerd mogelijk zodat iedereen aan hun trekken komt.

2.3. Vrije tijd

De vrije tijd is belangrijk voor aspi's, voor de sociale contacten met leeftijdsgenoten, om zich uit te leven of om tot rust te komen.

De vrijetijdsbesteding van onze aspi's ziet er een stuk anders uit dan vroeger. Vroeger werd vrije tijd vooral beleefd in groepsverband. Tegenwoordig is het meer een individuele aangelegenheid. Jongeren stellen hun eigen 'ontspanningspakketje' samen en kiezen uit een gamma van mogelijkheden, waardoor dat er bij iedereen anders uitziet.

Toch enkele algemene tendensen:

- De meeste aspi's wonen thuis. Heel wat vrije tijd wordt binnenshuis beleefd. Aspiranten studeren, kijken tv of zitten aan hun computer, lezen een boek of luisteren met vrienden op hun kamer naar muziek. Meisjes hebben doorgaans een grotere 'slaapkamercultuur', jongens trekken sneller de straat op (het voetbalveld, het skateplein, enz.).
- Televisie is zeer populair bij de Vlaamse jeugd. Ook bij onze aspi's. Aspi's praten geregeld over tv en film en beïnvloeden elkaar in hun kijkgedrag.
- Internet en multimedia zijn enorm belangrijk bij jongeren. Aspi's

bezoeken allerhande interessante sites, experimenteren met nieuwe media, zitten vaak te chatten of te sms'en. Hierdoor hebben ze heel wat meer contact met elkaar tijdens de week dan voor het 'multimediatijdperk'. Heel wat nieuwtjes en afspraken worden langs die weg doorgegeven.

- Naast de eerder passieve vormen van vrijetijdsbesteding binnenshuis brengen heel wat jongeren hun vrije tijd buitenshuis door, vooral in het weekend. Ze zijn lid van een sportclub, bezoeken het plaatselijke jeugdcafé, gaan naar een fuif of hangen wat rond in de stad. Uitgaan is voor aspi's een belangrijk facet van hun vrijetijdsbesteding geworden.
- Heel wat aspi's participeren niet enkel in de Chiro. Ze zijn vaak lid van meerdere verenigingen tegelijk.
- Omdat er voor heel wat zaken binnen de vrijetijdsbesteding betaald moet worden, kiezen heel wat aspi's ervoor een deel van hun vrije tijd op te offeren aan een job. Ook dat heeft invloed op je aspiwerking.

2.4. Vrienden & relaties

Aspi's hechten veel belang aan vrienden. Optrekken met vrienden is een belangrijke leerschool in de sociale omgang.

De vriendenkring bij aspi's ziet er anders uit dan bij tito's of keti's. Naarmate jongeren ouder worden, wordt de vriendenkring over het algemeen kleiner. Tegelijkertijd nemen jongeren vanaf de aspileeftijd zowel jongens als meisjes in hun vriendenkring op.

Bij aspi's uit een goede vriendschap zich al meer in respect, gelijkwaardigheid en vertrouwen. Voor aspi's is een vriend iemand die jou respecteert voor wie je bent, iemand bij wie je in vertrouwen je verhaal

kwijt kunt.

In relaties is er een verschil tussen jongens en meisjes. Jongens gaan sneller op zoek naar seksuele intimiteit, terwijl meisjes dat meer koppelen aan liefde en engagement. Bij meisjes is er op het gebied van relaties een goede overeenkomst tussen hun normen en hun gedrag. Jongens vinden normen als trouw ook belangrijk, maar volgen dat niet altijd in hun gedrag. Na de aspileeftijd verdwijnen die verschillen tussen normen en gedrag grotendeels.

In je aspiploeg wordt er heel wat afgebabeld over de liefjes. Maak daar ook een beetje tijd voor binnen je aspiwerking.

Met seksualiteit zijn aspi's volop aan het experimenteren. Meisjes en jongens gaan op zoek naar hun seksualiteit en die zoektocht brengt heel wat onzekerheden met zich mee. Jongeren kunnen twifelen aan zichzelf: "Ben ik wel hetero? Voel ik me wel aangetrokken tot het andere geslacht? Of word ik verliefd op iemand van mijn geslacht?" Ze kunnen hiermee experimenteren, en vanuit dat experiment wordt hun hetero- of holebisexualiteit bevestigd. Dat betekent nog niet dat ze dat zelf aanvaarden of kenbaar maken.

2.5. Kijk op de wereld

Aspi's zijn op zoek naar een eigen set van 'waarden en normen'. Die zoektocht startte al vanaf twaalf jaar, vanaf de titoleeftijd dus. Sommige hebben hun eigen identiteit min of meer gevormd, andere hebben nog een lange weg te gaan.

Aspi's denken al veel abstracter. Ze gaan kritisch om met alledaagse gebeurtenissen. Ze leren concrete situaties plaatsen in algemene ideologische opvattingen, zoals socialisme en liberalisme, maar ook de straight-edgecultuur of de rapcul-

tuur. Ze leren hierover kritisch oordelen. Zo ontwikkelen ze langzaam maar zeker hun eigen waardeschaal. Hierbij hebben ze ook een levensplan en een levensdoel voor ogen.

Belangrijke thema's zijn hun zelfbeeld en hun plaats in de samenleving, geloof en burgerzin. Daarnaast vormen ze zich een standpunt over heel wat maatschappelijke, ethische en politieke kwesties zoals euthanasie, drugs, vreemdelingen, doodstraf, homoseksualiteit, enz. Soms zijn die extreem en zetten aspi's zich sterk af tegen de heersende waarden en normen. Op andere punten volgen ze eerder de algemene opvattingen, misschien tegen alle verwachtingen in.

Hou in je achterhoofd dat de aspi's nog veel 'zoeken' en dat de waarden die ze op een bepaald moment aannemen later weer kunnen veranderen. Ook als leiding beïnvloed je de vorming van waarden en normen, net als leeftijdsgenoten, ouders of leerkrachten.

3. CENTRALE OPROEP: KEUZE EN ENGAGEMENT

3.1. Wat betekent het wel?

- Een positieve dynamiek proberen te ontwikkelen. Een aspiploeg kan heel wat betekenen voor de Chiro, niet alleen omdat enkelen onder hen het volgende jaar leiding worden. Aspi's bepalen mee het imago van de groep. Hun activiteitenleven biedt hen mogelijkheden om samen dingen aan te pakken die je alleen niet kunt.
- Hen begeleiden in het 'kiezen'. De aspi's zicht geven op een aantal mogelijkheden om engagement op te nemen. Ingaan op de keuze om leiding te worden: zorgen dat ze weten

waarvoor ze kiezen, wat de gevolgen zijn van die keuze. Hen al ervaringen laten opdoen.

- Inspraak geven en verantwoordelijkheid laten nemen. Hen laten meebeslissen over regels over roken en drinken, maar ook over de programma-invulling. Hen zelf activiteiten laten uitwerken.
- Puur spelaanbod is nodig: hevige, toffe spelen waarin aspi's zich kunnen laten gaan. Daarnaast is lekker kletsen en ongedwongen samenzijn belangrijk.

3.2. Wat betekent het niet?

- Altijd bezig zijn over engagement, verantwoordelijkheid, keuzes maken, enz.
- Alleen aandacht hebben voor de keuze om leiding te worden, geen aandacht voor andere engagementen.

4. BEGELEIDINGSHOUDING

- Jezelf zijn: iemand die een eigen mening heeft én er ook voor durft uitkomen, maar die tegelijkertijd openstaat voor wat anderen denken. Een eigen mening hebben, betekent niet op alle vragen van de aspi's een afdoend antwoord hebben. Veel van hun vragen zijn ook voor ons misschien nog vragen, en dat mogen we hen gerust vertellen. Ze zullen dat meer waarderen dan wanneer we proberen de vraag te ontwijken of ons te verschuilen achter cliché-uitspraken.
- Wees ook eerlijk, speel geen verstoppertje. Zeg wat je denkt en voelt, ook al riskeer je daardoor dat de aspi's je even minder sympathiek zullen vinden. Zo zien ze misschien ook onze zwakke kanten en zullen we misschien ons gezicht eens verliezen, maar de aspi's weten dan wel wat ze aan je hebben.

- Aspi's willen uitgedaagd worden door iemand die zelf enthousiast kan spelen, knettergekke activiteiten kan bedenken, enzovoort.
- Je mag ten aanzien van onze aspi's verwachtingen hebben die verder gaan dan wat zij geneigd zijn te doen. We mogen van hen verwachten dat zij uit hun zetels komen, dat zij de tito's eens verrassen met een knalbosspel, dat zij eens nadenken over wat hen op het eerste gezicht helemaal niet raakt. We mogen dat van hen verwachten, en we moeten die verwachtingen ook duidelijk formuleren. Maar daarmee is de kous nog niet af. Als aspileiding hebben we ook de taak om samen met de aspi's daarover te praten en te zoeken wat er gerealiseerd kan worden en hoe.
- Aspileiding moet oog hebben voor wat er in die aspi's omgaat. Ze moeten weten dat ze bij jou terecht kunnen. En dat zullen ze pas weten als blijkt dat jij oog en oor hebt voor wat er bij hen leeft, en als ze voelen dat die belangstelling iets anders is dan ongezonde nieuwsgierigheid.
- Het allerbelangrijkste van begeleidingshouding bij aspileiding: de aspi's graag zien! Want daarmee heeft begeleiden alles te maken.
- Inspraak in het programma is belangrijk. Toch kun je het niet opdringen: als aspi's liever niet meewerken aan de uitwerking van een programma hoeft dat ook niet. We kunnen er dan ook voor kiezen om met voorzichtige stappen over een langere periode tot hetzelfde resultaat te komen.
- Aspi's geven samen met hun leiding richting en vorm aan hun Chiroleven. In overleg bepalen ze wat ze doen, wordt er samen nagedacht en gediscussieerd over het leven in de aspi ploeg. Zo kan de ploeg bijvoorbeeld voor het bivak een goeie babbel doen over wat ze van dit bivak willen maken, hoe ze het willen invullen, enzovoort.
- Laat de aspi's ook kennismaken met de taken van een leider of leidster en laat hen ondervinden wat dat betekent.
- Bij de oudste afdelingen moet de leiding hun ploeg genoeg bewegingsvrijheid geven om af te wijken van het programma, zodat er ruimte ontstaat voor spontaan spel. Zolang vrij spel leidt tot nieuwe impulsen, hoef je zeker niet in te grijpen. Zo gauw het enkel nog een manier is om tijd te doden, is het zeker het moment om de zaak opnieuw in handen te nemen en voor nieuwe spelimpulsen te zorgen.
- Maak samen met je aspi's de leefregels op. De hele leidingsploeg kan eventueel vragen aan de aspi ploeg om over een aantal punten verder na te denken of te praten zonder daarbij direct de regel in kwestie in een bepaalde richting te sturen.
- De controle op de regels moet hoofdzakelijk door de aspi's zelf gebeuren.
- Aspi's kun je zo laten groeien in het evalueren dat ze er geen begeleiding meer voor nodig hebben. Evaluatie moet bij de oudste afdeling altijd een groepsproces zijn. Iedereen moet zich goed voelen bij een evaluatie, ze moeten op een ontspannen manier dingen tegen elkaar kunnen zeggen zonder dat iemand zich aangevallen voelt.

5. ACTIVITEITEN

- Aspi's kun je veel inspraak geven.
- Ze kunnen een activiteit organiseren voor elkaar of voor andere afdelingen.
- Je kunt hen uitdagen met nieuwe spelen, of met oude spelen in een nieuw jasje.
- Een onvergetelijke tweedaagse, een aspiroject, rodedraadspele, spelen voor kleine groepen, enz. Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het met je aspi's doen.

Meer weten?

Het Aspiboek,
te vinden in De Banier
chiro.be/aspiboek

Op zoek naar leden?
Deze brochures geven je heel wat informatie en tips:
- Gezocht: leden m/v
- -12: houden en werven
- +12: vangen en binnenhalen

Raadpleeg ze hier!
chiro.be/gezochtleden
chiro.be/mintwaalf
chiro.be/plustwaalf

SPELLEELIJN

Zoekwoorden:

aspi, alive, leidingstekort,
aspiwerking, preleidingsvorming,
ledenwerving

Bron: de Aspicommissie

Eerste versie: 2002

Update: 2010

In de Chiro kiezen we voor het spelend opvoeden, omdat in het spelend samenzijn de volgende waarden ten volle een kans krijgen:

fantasie

creativiteit

iets belangeloos doen

zichzelf riskeren

zichzelf relativeren

genieten van het samenzijn

zelf normen vinden en aannemen

verwondering

ploeg bevorderen.

Zo is echt spelen, leren leven!

ALIVE!

Zoekwoorden:

spelleeflijn, spelen, leven

Alive! Omdat aspi zijn gezond is!

Op zoek naar meer Alive!?
Raadpleeg de brochure hier!
chiro.be/alivebrochure

HET ASPIBELANG

ASPI WA=DA?

De aspi is gewoonlijk 17 of 18 jaar, kan tot twee meter groot worden en heeft doorgaans oranje accenten op zijn of haar kleren. Aspi's hebben een levensduur van twee jaar en houden van een gezonde afwisseling van simpele en uitdagende spelletjes.

ASPI-ZIJN

ASPI-ZIJN IS PLOEG VORMEN.

Je hele Chirocarrière werk je aan die ploeg. Als kleine speelclubber leer je om samen te spelen, tito's proberen al wat samenwerkingsspelen en de keti's werken aan een open levenshouding. Aspi's zijn al bijna door hun moeilijke puberjaren heen. Ze durven zichzelf zijn en respecteren hun ploeggenoten. Zo krijg je een hechte ploeg.

LEIDING WORDEN

Met spel alleen hou je ze niet zoet. Dit zijn de jaren waarin je leert keuzes te maken bij de zaken waar je als 16-18-jarige mee geconfronteerd wordt: studies, werken, relaties, enz. Eén van die grote keuzes is of je al dan niet leider of leidster wordt.

OOK VOOR OUDERS HEEFT DE KEUZE VOOR EEN ASPIPLOEG Z'N BELANG.

Zij hebben heel wat meer vertrouwen in oudere leiding dan in 16-17-jarigen. Het is dus zinvol om een leidingsengagement uit te stellen.

ENGAGEMENT

Leiding zijn houdt een groot engagement in. We willen aspi's dus bewust begeleiden in beslissingen nemen, en we leren hen verantwoordelijkheid op te nemen voor hun keuzes.

Aspi zijn is op zich al een keuze die verwachtingen schept: het is bijvoorbeeld evident dat we wekelijks aanwezig zijn en het wordt geapprecieerd dat we verwittigen als we er niet bij kunnen zijn. Ze mogen mee beslissen over regels met betrekking tot roken en drinken, maar ook over de invulling van hun programma. En door hen een grotere rol te geven in het draaien van hun Chirogroep leren ze om samen dingen aan te pakken.

ASPI-ZIJN IS DE KERS OP DE TAART.

De Chiro is een jeugdbeweging. Dat betekent dat we van onszelf vinden dat we niet alleen wat te bieden hebben voor kinderen, maar ook voor jongeren. Dat moeten we waarmaken door ook onze 16-18-jarigen een boeiend activiteitenleven te gunnen: toffe, hevige spelen waarin aspi's zich kunnen laten gaan, maar ook lekker kletsen en ongedwongen samenzijn is belangrijk. Ze kunnen ook wat uitdaging aan: op tweedaagse gaan, een fuif organiseren of een project realiseren – allemaal coole activiteiten waardoor het zo leuk is om aspi te worden. Het blijft ook voor aspi's belangrijk om zich te kunnen uitleven.

GOOI JE ASPI'S NIET VOOR DE LEEUWEN!

De aspi-periode kun je niet zomaar overslaan. Door tijdens het jaar regelmatig activiteiten uit te werken over leiding-zijn, groei je met hen naar een bewuste keuze toe.

VERANTWOORDELIJKHEID DRAGEN MOET JE LEREN.

In de (keti- en) aspiwerking krijgen jongeren de kans om ermee te experimenteren. We laten hen proeven van leiding geven en van werken in een ploeg. Zo doen ze ook al ervaring op. We noemen dat PLV: preleidingsvorming.